

Protokoll fra NHFs Appellkomites behandling av saksnr. 20/19-22 den 15.10.2021

Behandlet av: [Anonymisert]

Sak 20/19-22 Anke fra [Anonymisert klubb A]

[Anonymisert klubb A] har rettidig anket et vedtak som er fattet av NHFs Sanksjonskomite i saksnr. 24/19-22.

Appellkomiteen har enstemmig besluttet at kampens utfall blir stående med seier 32-26 til [Anonymisert klubb A].

Partene er enige om faktum: [Anonymisert klubb A] foretok et regelstridig innbytte etter utløpet av første omgang, men før frikast ble tatt. Dommerne ble av delegaten gjort oppmerksomme på feilen, men reagerte ikke med bestrafning gjennom en tominutters utvisning, slik de skulle ha gjort. [Anonymisert klubb B] fikk dermed ikke spille de to første minuttene av annen omgang med én [Anonymisert klubb A]-spiller utvist. Spørsmålet er hvilke konsekvenser regelbruddet skal ha.

Det naturlige utgangspunktet for Appellkomiteen er Norges Håndballforbunds grunnverdi om fair play. Dette innebærer blant annet at kampens beste lag skal vinne den. NHFs klageorganer kan og skal sette til side et kampresultat som er beheftet med tilstrekkelig alvorlige feil, siden ingen lag skal kunne spekulere i regelbrudd, men det klare utgangspunktet er at kampene skal avgjøres på banen, ikke på skrivebordet.

Appellkomiteen vil vise til to prinsipielt ulike og hver for seg tilstrekkelige begrunnelser for sin konklusjon.

1. Manglende hjemmel i regelverket
2. Ikke tilstrekkelig grad av sannsynlighet for at feilen har påvirket kampens utfall

Til det første alternativet bemerkes:

Appellkomiteen tar utgangspunkt i §2 (1) b) i Protest- og disiplinærreglementet:

b. Dommerens avgjørelser på bakgrunn av deres situasjonsbedømmelser er endelige, og skjønnsmessige dommeravgjørelser er ikke gjenstand for protest.

I vår sak ble dommerne gjort oppmerksomme på feilen av delegaten, men de valgte – uriktig – å ikke idømme utvisning. Appellkomiteen viser her til uttalelsen fra dommer (epost 15.9.21 00:24):

Vi ser ikke byttet som skjer i lagledersonen og oppfatter ikke delegatens henvisning til at det har skjedd et bytte som at det er begått et regelbrudd.

Delegat uttaler seg tilsvarende. Appellkomiteen legger til grunn at dette var en situasjonsbedømmelse – om enn feilaktig – som per definisjon ikke kan være grunnlag for protest.

Regelverket inneholder etter det Appellkomiteen kan se ingen definisjon av hvilke regelbrudd som er, eventuelt ikke er, «skjønnsmessige». I andre sammenhenger er det henvist til «formelle feil», men heller ikke dette begrepet er definert eller anvendt i regelverket.

Det er prinsipielt interessant om det i det hele tatt er mulig å operere med et skille mellom «skjønnsmessige» og «ikke-skjønnsmessige» feil. Regelverket inneholder ingen beskrivelse av grensen mellom de to typene av feil, eller noen definisjon av noen av dem. Regelverket inneholder heller ikke – med ett unntak (se nedenfor) – noen beskrivelse av konsekvensene av et «ikke-skjønnsmessig» regelbrudd. Klageorganene har kort sagt ingen regel å anvende. Skal klageorganene sette til side et kampresultat, så må det foreligge en hjemmel for det.

En rekke av håndballspilletts regelbrudd har entydige og sikre konsekvenser, uten adgang til å utøve noe skjønn fra dommernes side. Innbytte etter tidsutløp er bare en av flere slike. Trækker en spiller på 6m-linjen før hun kaster ballen mot mål, så skal det dømmes frikast til motstanderlaget. Det er ikke åpent for skjønn om regelbruddet er stort eller lite. Det kan likevel ikke være tvilsomt at en dommeravgjørelse om overtramp eller ikke overtramp ikke kan være protestgrunn.

Også regelen om innbytte ved slutten av omgangen vil i enkelte tilfeller avhenge av et skjønn; skjedde byttet før eller etter at sluttsignalet gikk? Det lar seg ikke hevde at regelen generelt ikke krever et skjønn. At noen tilfeller er klarere enn andre endrer ikke på dette.

Rettslig er det umulig å skille nøyaktig mellom vurdering av den faktiske hendelsen (bevisvurderingen), lovtolkningen og anvendelsen av den relevante lovregelen på det konkrete tilfellet (subsumsjonen). Et skjønn knyttet opp mot forståelse eller tolkning av en regel vil også være et skjønn. Når ikke regelverket inneholder noen gjengivelse av skillet mellom «skjønnsmessige» og «ikke-skjønnsmessige» avgjørelser, så kan ikke klageorganene eller NHFs administrasjon på eget initiativ etablere slike regler. Etablering av slike regler må være opp til håndballens demokratisk valgte organer. Denne saken viser at NHF må vurdere regelendringer i protest- og disiplinærreglementet for å klargjøre konsekvensene av ulike typer regelbrudd.

Regelverket inneholder bare ett tilfelle der regelbrudd kvalifiserer som protestgrunn med en angitt konsekvens: bruk av ikke-spilleberettiget spiller medfører tap av kampen. Utenfor dette regulerte tilfellet har klageorganene etter Appellkomiteens syn ikke hjemmel i regelverket til å sette kampens utfall til side.

Kampens utfall må derfor bli stående.

Til det andre alternativet bemerkes:

Gitt at det finnes hjemmel i regelverket til å sette resultatet til side, så blir spørsmålet hva som skal til.

Sanksjonskomiteen har lagt til grunn at det er usannsynlig, men ikke umulig («...kan ha...»), at feilen påvirket resultatet. Sanksjonskomiteen legger til grunn at dette er tilstrekkelig til å beslutte omkamp.

Det er knapt noe som er helt umulig i et hypotetisk hendelsesforløp. Skal håndballens klageorganer overprøve utfallet av en spilt kamp, så må det imidlertid etter Appellkomiteens syn kreves noe mer enn at feilen teoretisk kan ha påvirket utfallet. Som nevnt i alternativ 1 ovenfor, så finnes ingen skriftlig regel for når en ikke-skjønnsmessig feil skal tillegges virkning. Avgjørelsen må da baseres på reelle hensyn, hvordan tilsvarende spørsmål er løst andre steder, og eventuelt ut fra tidligere avgjørelser i sammenlignbare saker.

Appellkomiteen finner det naturlig å vise til tvistelovens § 29-21 (1), som lyder:

Feil ved saksbehandlingen skal tillegges virkning hvis det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for den avgjørelse som er anket.

Forvaltningslovens § 41 lyder som følger:

Er reglene om behandlingsmåten i denne lov eller forskrifter gitt i medhold av loven ikke overholdt ..., er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold.

Kravet til sannsynlighet er ikke helt likt, men felles for bestemmelsene er at man ser vekk fra de lavere gradene av sannsynlighet for at feilen har virket inn på resultatet. Sanksjonskomiteen har lagt til grunn at det bare var liten sannsynlighet for innvirkning, men at dette var tilstrekkelig. Appellkomiteen mener kravet er satt for lavt.

Til den konkrete vurderingen av om feilen kan ha innvirket på kampens utfall vil Appellkomiteen bemerke: I første omgang er [Anonymisert klubb A] det beste laget, og vinner omgangen 15-11. De to første minuttene av annen omgang er [Anonymisert klubb B] det beste laget, og vinner perioden 1-0. Resten av kampen er [Anonymisert klubb A] det beste laget, og vinner 17-14. Det er så klart mulig at [Anonymisert klubb B] ville ha vunnet de første to minuttene av annen omgang mer enn 1-0 med én spiller mer på banen, men det er ikke nødvendigvis sannsynlig, og om [Anonymisert klubb B] vant perioden med ytterligere ett, eller kanskje to, mål, så er det likevel ikke i nærheten av sannsynlig at kampen ville fått et annet utfall (mht. seieren). [Anonymisert klubb B] tapte kampen med seks mål.

Etter det Appellkomiteen forstår har [Anonymisert klubb B] tre overtallsperioder i kampen, med et samlet utfall på 3-4 (tap). Disse tre periodene underbygger ikke at det er sannsynlig at [Anonymisert klubb B] ville ha kommet vesentlig bedre ut enn de faktisk gjorde (1-0) i denne perioden.

Det er da ikke tilstrekkelig grad av sannsynlighet for at feilen har påvirket kampens utfall.

Et spørsmål kan være om feilen må ha påvirket kampens utfall (seier/tap), eller om det er tilstrekkelig at feilen har påvirket kampens målscore. Appellkomiteen mener at Sanksjonskomiteen har tatt det riktige utgangspunktet:

Vi finner at protesten må tas til følge dersom feilen kan ha påvirket kampens resultat. Kampens resultat i denne sammenheng må i utgangspunktet være sluttresultatet med hensyn til poengfordelingen.

Appellkomiteen er enig med ankemotparten i at også målforskjell/innbyrdes oppgjør kan bli avgjørende ved sesongslutt, men dette kan ikke være tilstrekkelig for å beslutte omkamp. En relevant feil vil i veldig mange tilfeller kunne tenkes å ha gitt et ekstra mål i den ene eller andre retningen. Idretten kan ikke ha en regel som vil generere et stort antall omkamper, og som gir tapende lag en ny sjanse til å vinne. Dette har en side både til fair play, til kostnader ved å arrangere mange omkamper, og til de praktiske problemene omkamper kan gi ift. det øvrige kampprogrammet.

Appellkomiteen er ikke kjent med tidligere avgjørelser i protestsaker som stiller saken i et annet lys.

[Anonymisert klubb A] gis med dette medhold i sin anke.

Appellkomiteen har fattet følgende enstemmige vedtak:

1. Kampens utfall blir stående med seier 32-26 til [Anonymisert klubb A].
2. Ankegebyret tilfaller [Anonymisert klubb A].
3. Avgjørelsen er endelig.